

معاونت نظارت

**گزارش کمیسیون صنایع و معادن
در خصوص بررسی صلاحیت و برنامه‌های ارائه شده
آقای مهرداد اخلاقی کتابچی
وزیر پیشنهادی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح**

ماده (۲۰۲) آیین‌نامه داخلی مجلس شورای اسلامی

اداره کل کارشناسی نظارت

بسمه تعالی

شماره : ۱۰۰

تاریخ : ۱۴۰۵/۷/۲۱

هیأت رئیسه محترم مجلس شورای اسلامی

با سلام احترام؛

مستند به ماده (۲۰۲) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، به پیوست گزارش کمیسیون صنایع و معادن در خصوص بررسی صلاحیت و برنامه‌های ارائه شده آقای مهرداد اخلاقی کتابچی وزیر پیشنهادی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح به منظور قرائت در صحن علنی ارائه می‌شود.

رضا علی زاده

رئیس کمیسیون صنایع و معادن

گزارش کمیسیون صنایع و معادن در خصوص بررسی صلاحیت و برنامه‌های ارائه شده آقای مهرداد اخلاقی کتابچی وزیر پیشنهادی وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح

مقدمه:

در اجرای ماده (۲۰۲) آیین نامه داخلی مجلس شورای اسلامی، بررسی برنامه و صلاحیت جناب آقای مهندس مهرداد اخلاقی بعنوان وزیر پیشنهادی دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح در جلسه روز سه‌شنبه مورخ ۱۴۰۵/۷/۱۴ کمیسیون صنایع و معادن مجلس شورای اسلامی به انجام رسید.

از آنجا که این وزارتخانه نقش شایان توجهی در طراحی، تولید و تامین نیازمندی‌های فی و صنعتی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران، صنایع هوافضا، محصولات غیرنظامی از جمله خودروهای سبک و سنگین، هواپیمای مسافربری، شناور و سازه‌های دریایی، رایانه، انواع تجهیزات صنعتی، شیمیایی و الکترونیکی را برعهده داشته و در تعامل با بخش وسیعی از صنعت کشور می‌باشد، لذا برنامه ارائه شده توسط وزیر پیشنهادی جهت تصدی پست وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای از منظر تولیدی و صنعتی مورد ارزیابی کمیسیون صنایع و معادن قرار گرفته است.

شرح توضیحات و تعهدات شفاهی وزیر پیشنهادی در کمیسیون

ایشان در توضیح برنامه خود، به موارد زیر اشاره و تاکید نمودند:

۱. توجه به انطباق برنامه‌ها و اقدامات وزارتخانه با قوانین و اسناد بالادستی
۲. استفاده از ظرفیتهای بخش خصوصی و عدم تعارض با این بخش و انطباق کامل با سیاست‌های کلی کشور در فعالیت‌های اقتصادی.

بررسی معیارهای عمومی برنامه وزیر پیشنهادی

برنامه وزیر پیشنهادی از نظر رعایت ادبیات برنامه‌نویسی، سنجش‌پذیر بودن برنامه مبتنی بر شاخص‌های کمی و کیفی، شفاف و فاقد ابهام بودن برنامه، واقع‌بینانه، آینده نگر و انعطاف‌پذیر بودن، مسئله محور بودن و همچنین رعایت اولویت‌بندی‌ها، قابل قبول ارزیابی می‌شود. در این رابطه، لازم است زمان‌بندی اجرای برنامه پیشنهادی، مورد توجه قرارگیرد تا متناسب با زمان‌بندی ارائه شده در برنامه هفتم پیشرفت به انجام برسد.

انطباق برنامه های ارائه شده با اسناد بالادستی

الف) بررسی و انطباق برنامه وزیر پیشنهادی با شرح وظایف قانونی وزارتخانه

در برنامه ایشان به شرح وظایف قانونی وزارتخانه توجه لازم صورت پذیرفته است. از جمله؛ ساخت و تولید اقلام مورد نیاز نیروهای مسلح و انجام تحقیقات صنعتی لازم و افزایش امکانات تکنولوژی صنایع مربوطه برابر تدابیر و خط مشی فرماندهی کل، هدایت و هماهنگ نمودن امور تحقیقات صنعتی نیروهای مسلح و سازمان های وابسته به وزارت برابر مصوبات و خط مشی فرماندهی کل و بهره گیری از امکانات مراکز پژوهشی و تحقیقاتی و صنعتی کشور، کسب آگاهی از پیشرفت های حاصله در زمینه صنایع نظامی و شناخت سیستم های تسلیحاتی پیشرفته در جهان اشاره شده است. در این رابطه، لازم است که در برنامه پیشنهادی موضوع نوسازی، بازسازی و تعمیرات اساسی وسایل و تجهیزات خارج از مقدرات نیروهای مسلح برابر دستورالعمل ابلاغی ستاد کل، مورد توجه لازم قرار گیرد.

ب) بررسی و انطباق برنامه وزیر پیشنهادی با وظایف مندرج در سیاست های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری

در برنامه وزیر پیشنهادی به وظایف مندرج در سیاست های کلی ابلاغی از سوی مقام معظم رهبری، بشرح زیر اشاره شده است:

- ایجاد سامانه دفاعی مبتنی بر بازدارندگی همه جانبه و پیوستگی مردم و حکومت (سند چشم انداز جمهوری اسلامی ایران در افق ۱۴۰۴ هجری شمسی - ۱۳/۰۸/۱۳۸۲)
- توسعه و تعمیق فرهنگ خودباوری، خودکفایی، نوآوری و خلاقیت در تمام سطوح و ابعاد دفاعی و امنیتی (بند (۱) سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۲۹/۰۹/۱۳۹۱)
- ترویج نهضت نرم افزاری، تولید و توسعه علوم و فناوری و تحقیقات دفاعی و امنیتی و حرکت در مرزهای دانش با تأکید بر بومی سازی و روزآمدی (بند (۲) سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۲۹/۰۹/۱۳۹۱)
- دستیابی به فناوری های برتر مورد نیاز دفاعی و امنیتی حال و آینده با تأکید بر نوآوری و پشتیبانی از توسعه آنها (بند (۳) سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۲۹/۰۹/۱۳۹۱)
- تأکید بر خودکفایی کشور در سامانه ها، کالاها و خدمات اولویت دار دفاعی و امنیتی توأم با بهسازی تجهیزات موجود و افزایش قابلیت و کارایی آن (بند (۴) سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۲۹/۰۹/۱۳۹۱)
- برون سپاری و جلب مشارکت سایر بخش ها اعم از دولتی و غیر دولتی در تأمین نیازهای نیروهای مسلح با رعایت ملاحظات امنیتی و حفاظتی (بند (۶) سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۲۹/۰۹/۱۳۹۱)
- توسعه و تعمیق فرهنگ خودباوری، خودکفایی، نوآوری و خلاقیت در تمام سطوح و ابعاد دفاعی و امنیتی (بند (۱) سیاست های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۲۹/۰۹/۱۳۹۱)

- ممنوعیت تأمین نیازهای دفاعی و امنیتی از خارج کشور مگر در حد ضرورت و حتی‌الامکان با رعایت ملاحظات زیر: - با اولویت انتقال فناوری - تأمین آموزش و پشتیبانی - تأمین از منابع متنوع (بند (۵) سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۱۳۹۱/۰۹/۲۹)
- جذب، توانمندسازی و به کارگیری نیروهای مستعد و نخبه با فراهم‌نمودن زمینه‌های رشد و تقویت آنان برای ارتقای قابلیت‌های توسعه فناوری‌های دفاعی و امنیتی مورد نیاز کشور (بند (۷) سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۱۳۹۱/۰۹/۲۹)
- برقراری ارتباط و همکاری با دیگر کشورها در زمینه‌های علمی، تولیدی و تجاری کالاها و خدمات دفاعی و امنیتی برای دستیابی به اهداف سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی (بند (۸) سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۱۳۹۱/۰۹/۲۹)
- مقرون به صرفه سازی مسیر توسعه صنایع و فناوری‌های دفاعی و امنیتی کشور و ایجاد هم‌افزایی در فناوری‌های مورد نیاز (بند (۹) سیاست‌های کلی خودکفایی دفاعی و امنیتی - ۱۳۹۱/۰۹/۲۹)
- لزوم تهیه و اجرای اقدامات لازم برای تحقق سیاست‌های اقتصاد مقاومتی (بند ۱۱ بیانیه «گام دوم انقلاب»)
- درون‌زایی اقتصاد کشور، مولّد شدن و دانش‌بنیان شدن آن، مردمی کردن اقتصاد و تصدیگری نکردن دولت، برون‌گرایی با استفاده از ظرفیتهایی داخلی (بند ۱۲ بیانیه «گام دوم انقلاب»)

ج) بررسی میزان انطباق برنامه‌های وزیر پیشنهادی دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با تکالیف قانونی وزارتخانه در قانون برنامه هفتم پیشرفت جمهوری اسلامی ایران

بخشهایی از تکالیف وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مرتبط با موضوع تولید می‌شود. از جمله بند (ب) ماده (۱۰۲) برنامه هفتم که عنوان می‌دارد: به‌منظور هم‌افزایی بین قابلیت‌ها و ظرفیت‌های صنایع دفاعی با سایر حوزه‌های صنعتی و استفاده حداکثری از سرریز فناوری‌های بخش دفاع به بنگاههای اقتصادی و فناوری کشور و بهره‌گیری از ظرفیت‌های ملی در نظام نوآوری و زنجیره تأمین دفاعی و دومنظوره‌سازی آنها، وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مکلف است ضمن استفاده از توان علمی مراکز علمی و مراکز رشد پارکهای علم و فناوری نسبت به انتقال سرریز دانش فنی و دستاوردهای بخش دفاعی و مشارکت با بخش خصوصی، تعاونی، مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی در صنایعی نظیر صنعت هوایی، دریایی، انرژی، خودرو، ریز(میکرو)الکترونیک، معدن، کشاورزی و خدمات اقدام نماید. همچنین وزارت دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با همکاری مبادی ذی‌ربط در دولت و بخشهای غیردولتی نسبت به شناسایی و تعیین الزامات دومنظوره‌سازی ظرفیت‌های این بخشها برای تولیدات دفاعی و امنیتی از طریق ایجاد کارگروه تخصصی مشترک با دستگاههای مرتبط و نیز راه‌اندازی شرکتهای سرمایه‌گذاری مشترک با بخش خصوصی و تعاونی با رعایت اصل چهل و چهارم (۴۴) قانون اساسی اقدام نماید. وزیر پیشنهادی دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، موارد مذکور را در برنامه خود لحاظ نموده است،

همچنین در برنامه ایشان، جزء (۴) بند (ج) ماده (۱۰۲) برنامه هفتم پیشرفت در موضوع پشتیبانی و حمایت در جهت پیشرفت صنعت هوافضای کشور و خدمات فضاپایه مورد توجه قرار گرفته است.

د) بررسی و انطباق برنامه وزیر پیشنهادی با سند جامع علم و فناوری در حوزه دفاعی و امنیتی مصوب شورای عالی انقلاب فرهنگی

در برنامه وزیر پیشنهادی در حوزه صنایع دفاعی، به مصوبات شورای عالی انقلاب فرهنگی مرتبط با موضوع تولید، بشرح زیر اشاره شده است:

- دستیابی به علوم و فناوریهای برترساز دفاعی با حداکثر همکاریهای اثربخش با بخش ملی و بین المللی (بند ۳ ماده ۳)
- توانایی در تولید سامانه ها، تجهیزات و محصولات بدیع و نوظهور دفاعی با شکستن مرزهای دانش (بند ۴ ماده ۳)
- افزایش سهم دانشگاهها، مراکز پژوهشی، شرکت های دانش بنیان و صنعتی بخش ملی با تاکید بر بخش خصوصی در پژوهش های توسعه فناوری در حوزه دفاع و امنیت و کمک به تحقق اهداف نقشه جامع علمی کشور (بند ۶ ماده ۳)
- افزایش سهم صادرات محصولات دفاعی از صادرات کل کشور و افزایش همکاری های علمی و فناوری با کشورهای همسوی گفتمان انقلاب اسلامی در عرصه بین المللی (بند ۹ ماده ۳)

با توجه به مطالب فوق الذکر، تطبیق برنامه وزیر پیشنهادی با اسناد بالادستی بیانگر آن است که برنامه وزیر پیشنهادی با احکام اسناد بالا دستی «منطبق» و یا «همسو» است. همچنین موردی مبنی بر مغایرت برنامه ها با اسناد بالادستی یافت نشد.

بررسی صلاحیت وزیر پیشنهادی

با توجه به مدارک تحصیلی ارائه شده توسط جناب آقای مهندس مهرداد اخلاقی، ایشان دارای مدرک کارشناسی مهندسی شیمی و فوق لیسانس مدیریت راهبردی می باشند که این مدارج علمی، مرتبط با حوزه صنایع دفاعی بوده و همچنین از نظر تجربیات علمی و فنی، صلاحیت لازم را برای مسئولیت پیشنهادی، دارا می باشند.

نتیجه گیری (نظر نهایی کمیسیون)

ارزیابی سوابق و برنامه های وزیر پیشنهادی وزرات دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران بیانگر آن است که وزیر محترم پیشنهادی، دارای تجربیات و شناخت خوبی از موضوعات اساسی این وزارتخانه بویژه در حیطه صنایع دفاعی و نیازهای آتی این وزارتخانه بوده و در برنامه ایشان نیز به انطباق این برنامه به قوانین و اسناد بالادستی کشور توجه لازم شده است. لذا صلاحیت ایشان برای تصدی وزرات دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح مورد تأیید این کمیسیون قرار گرفت.

ملاحظات ویژه (ابهامات، پیشنهادات، انتظارات و موارد لازم به توضیح در صحن علنی)

همانطور که در متن گزارش و برنامه های وزیر پیشنهادی بیان شد، انتظار داریم؛ تعامل وزرات دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح با بخش خصوصی به گونه ای تنظیم گردد که در موضوع تولید، از توانمندی بخش خصوصی نهایت استفاده شود. همچنین این وزارتخانه از ظرفیتهای و امکانات خود برای کمک به تحقیق و توسعه، تقویت دانش فنی و افزایش توان تولید در بخش خصوصی نیز استفاده نماید.

همچنین به منظور توسعه فعالیتهای معدنی، انتظار می رود که این وزارتخانه به تامین مواد و امکانات مورد نیاز بخش معدن، بیش از پیش، توجه نماید.